

Αρθρο 60

Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις

«1. Η προβλεπόμενη, από την παράγραφο 2 του άρθρου 51 του παρόντος, άδεια χορηγείται στον φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και έξι (6) ετών ή έως οκτώ (8) ετών εφόσον η υιοθεσία δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την ηλικία των έξι (6) ετών.

Διάστημα τριών (3) μηνών της άδειας αυτής χορηγείται με πλήρεις αποδοχές στην περίπτωση γέννησης τρίτου (3ου) παιδιού και άνω.» [\[Z3\]](#) [\[Δ1\]](#)

2.Ο χρόνος εργασίας του γονέα υπαλλήλου μειώνεται κατά δύο (2) ώρες ημερησίως εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών, και κατά μία (1) ώρα εφόσον έχει τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών. [\[Δ3\]](#)

Ο γονέας υπάλληλος δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του κατά το προηγούμενο εδάφιο μειωμένου ωραρίου. [\[Δ4\]](#)

Για το γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, το κατά μία ώρα μειωμένο ωράριο του πρώτου εδαφίου ή η άδεια του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή έναν (1) μήνα αντίστοιχα. [\[Α1\]](#)

Στην περίπτωση γέννησης 4ου τέκνου, το μειωμένο ωράριο εργασίας παρατείνεται για δύο (2) ακόμη έτη.

«Σε περίπτωση γέννησης διδύμων, τριδύμων κ.λπ. τέκνων χορηγείται επιπλέον άδεια ανατροφής χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών με αποδοχές για κάθε τέκνο πέραν του ενός.» [\[Z1\]](#)

3.Αν και οι δύο γονείς είναι υπάλληλοι, με κοινή τους δήλωση που κατατίθεται στις υπηρεσίες τους καθορίζεται ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής, εκτός αν με την ανωτέρω κοινή τους δήλωση καθορίσουν χρονικά διαστήματα κατά τα οποία ο καθένας θα κάνει χρήση, αλλά πάντοτε διαδοχικώς και μέσα στα χρονικά όρια της προηγούμενης παραγράφου.

Αν η σύζυγος του υπαλλήλου ή ο σύζυγος της υπαλλήλου εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, εφόσον δικαιούται όμοιες, ολικώς ή μερικώς, διευκολύνσεις, ο σύζυγος ή η σύζυγος υπάλληλος δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παραγράφου 2, κατά το μέρος που η σύζυγος αυτού ή ο σύζυγος αυτής δεν κάνει χρήση των δικών της ή των δικών του δικαιωμάτων ή κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται των διευκολύνσεων της παραγράφου 2.

~~«Αν η σύζυγος του υπαλλήλου δεν εργάζεται ή δεν ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα, ο σύζυγος δεν δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παραγράφου 2, εκτός αν λόγω σοβαρής πάθησης ή βλάβης κριθεί ανίκανη να αντιμετωπίζει τις ανάγκες ανατροφής του παιδιού, σύμφωνα με βεβαίωση της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο υπάλληλος.»~~ [\[Z2\]](#)

4.Όταν ο ένας γονέας λάβει την άδεια της παρ. 1 του παρόντος, ο άλλος δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παρ. 2 του άρθρου αυτού για το ίδιο διάστημα.

5.Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια της παρ. 1 και τις διευκολύνσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια. [\[Ε1\]](#)

6.Οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους που έχουν τέκνα τα οποία

παρακολουθούν μαθήματα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης. [\[Δ2\]](#) [\[Ε2\]](#)

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και καθορίζεται το ανώτατο όριο ημερών απουσίας. [\[Β1\]](#)

8. Υπάλληλοι που έχουν ανήλικα τέκνα δικαιούνται άδεια με αποδοχές έως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος σε περίπτωση ασθένειας των τέκνων τους. «Για τους υπαλλήλους που είναι τρίτεκνοι ή πολύτεκνοι, η ανωτέρω άδεια ανέρχεται σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος.» [\[Ζ5\]](#) Για τους υπαλλήλους που είναι μονογονείς η ως άνω άδεια ανέρχεται σε έξι (6) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος. [\[4\]](#)

[\[1\]](#) ΥΠΕΣ ΔΙΔΑΔ/Φ.53/1598/790/30.01.2009 Χορήγηση άδειας ανατροφής σε ανύπαντρη μητέρα

[ΥΠΕΣ 41390 \(+41048\)/13.07.2009: Χορήγηση άδειας άρθρου 60 ν.3584/2007](#)

[ΥΠΕΣ ΔΙΔΑΔ/Φ.53α/1667/οικ./22.12.2009 Χορήγηση αδειών λοχείας και ανατροφής σε περίπτωση τοκετού με παρένθετη μητέρα](#)

[ΥΠ.ΕΣ.Α.&Η.Δ. 25733/19.05.2010 Χορήγηση άδειας διευκολύνσεων σε υπαλλήλους με οικογενειακές υποχρεώσεις](#)

[ΥΠ. Δ.Μ.&Η.Δ. ΔΙΔΑΔ/Φ 53/οικ.29499/11.12.2012 EU-PILOT 3240/12/JUST Καταγγελία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη χορήγηση της ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας του άρθρου 142 του Ν. 3655/2008.](#)

Α. Εγκύκλιοι

[ΥΠ.ΕΣ. 33889/12.10.2012 Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις. \(σχετικό και το έγγραφο ΥΠ. Δ.Μ.&Η.Δ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53α/1835/24337/19.12.2012\)](#)

[ΥΠ. Δ.Μ.&Η.Δ. ΔΙΠΙΔΔ/Β1.1/499/21017/26.07.2013 Υπηρεσιακή κατάσταση μεταφερόμενου προσωπικού δυνάμει της υποπαραγράφου Ζ.4 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012](#)

[ΥΠ. Δ.Μ.&Η.Δ. ΔΙΔΑΔ/Φ. 69/ 51 /οικ. 34813/27.12.2013 Ρυθμίσεις επί θεμάτων αξιοποίησης ανθρώπινου δυναμικού του Ν. 4210/2013 \(ΦΕΚ 254/Α'\)](#)

[ΥΠ. Δ.Μ.&Η.Δ. ΔΙΔΑΔ/ Φ.53α/ 1935/1029/29.01.2014 Χορήγηση άδειας ανατροφής](#)

	ΥΠ. Δ.Μ.&Η.Δ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/61/οικ.28373/10.11.2014: Ενημέρωση για την έκδοση της υπ' αριθ. 167/2014 γνωμοδότησης του Ε Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με θέματα αδειών. ΥΠ.ΕΣ.Δ.Α. ΔΙΔΑΔ/Φ. 53α/2062/3050, 2776/13.05.2016: Χορήγηση αδειών σε ταυτόχρονη υιοθεσία.
Β. Νομοθεσία	[1] Απόφαση ΥΠΕΣΔΔΑ ΔΙΔΑΔ/Φ.53/1222/οικ. 20561/09.08.2007 (ΦΕΚ 1613/17.08.2007 τεύχος Β') Χορήγηση διευκόλυνσης στους υπαλλήλους για την παρακολούθηση της σχολικής επίδοσης των τέκνων τους [2] Συνήγορος του Πολίτη 28.11.2016: Εναλλακτική χορήγηση επί πλέον άδειας ανατροφής τέκνου σε περίπτωση γέννησης διδύμων, τριδύμων κ.λπ. ως μειωμένο ωράριο.
Γ. Νομολογία - ΓΝ. ΝΣΚ	
Δ. Υποδείγματα	[1] Πράξη χορήγησης άδειας ανατροφής παιδιού έως και δύο (2) έτη, χωρίς αποδοχές [2] Πράξη χορήγησης άδειας σε υπαλλήλους για παρακολούθηση της σχολικής επίδοσης των παιδιών τους στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση [3] Πράξη μείωσης ωραρίου εργασίας υπαλλήλου με τέκνα έως δύο (2) ετών και από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών [4] Πράξη χορήγησης άδειας ανατροφής παιδιού διάρκειας εννέα (9) μηνών με αποδοχές αντι μειωμένου ωραρίου
Ε. Παραπομπές σε σχετικές ενότητες της βάσης	[1] Άδειες Προσωπικού » ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ » ΓΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ [2] Άδειες Προσωπικού » ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ » ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΕΚΝΩΝ
Ζ. Τροποποιήσεις Αρθρου	[1] Το εντός των εισαγωγικών εδάφιο στο τέλος της παρ. 2 προστέθηκε από την

παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 4210/13 (ΦΕΚ 254/21.11.2013 τεύχος Α').

[2] Το εντός των εισαγωγικών εδάφιο γ' της παρ. 3 καταργήθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 4210/13 (ΦΕΚ 254/21.11.2013 τεύχος Α').

[3] Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε από την παρ. 4 του άρθρου 26 του Ν. 4305/14 (ΦΕΚ 237/31.10.2014 τεύχος Α').

[4] Η παρ. 8 προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31 του Ν. 4440/16 (ΦΕΚ 224/02.12.2016 τεύχος Α').

[5] Το εντός εισαγωγικών εδάφιο μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 προστέθηκε με το άρθρο 95 του Ν. 4483/17 (ΦΕΚ 107/31.07.2017 τεύχος Α').